

Έργο «ADULATION- Εκπαίδευση Ενηλίκων για την Κοινωνική Αλλαγή»

2020-1-CY01-KA204-065947

ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗ ΠΡΩΤΟΒΟΥΛΙΩΝ ΕΝΕΡΓΟΥ ΠΟΛΙΤΟΤΗΤΑΣ ΜΕ ΕΝΗΛΙΚΕΣ ΚΑΙ ΗΛΙΚΙΩΜΕΝΟΥΣ ΣΥΝΤΟΝΙΣΤΕΣ ΚΑΙ ΕΘΕΛΟΝΤΕΣ

Πνευματικό παράγωγο 2 – Εγχειρίδιο

ΠΙΝΑΚΑΣ ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΩΝ

Εισαγωγή.....	4
Κεφάλαιο I: ΠΡΩΤΟΒΟΥΛΙΑ ΕΥΡΩΠΑΙΩΝ ΠΟΛΙΤΩΝ	5
Εισαγωγή στην Πρωτοβουλία Ευρωπαίων Πολιτών (European Citizens’ Initiative).....	5
Ιστορικό Υπόβαθρο.....	6
Διαφορές από τα δημοψηφίσματα	8
Η διαδικασία μιας Πρωτοβουλίας Ευρωπαίων Πολιτών (ΠΕΠ)	9
Επιτροπή Πολιτών.....	9
Εγγραφή.....	9
Συλλογή δηλώσεων υποστήριξης (υπογραφές)	10
Επαλήθευση και πιστοποίηση	11
Υποβολή και εξέταση.....	11
Κεφάλαιο II: ΠΕΡΙΠΤΩΣΙΟΛΟΓΙΚΕΣ ΜΕΛΕΤΕΣ ΕΠΙΤΥΧΗΜΕΝΩΝ ΠΡΩΤΟΒΟΥΛΙΩΝ ΕΥΡΩΠΑΙΩΝ ΠΟΛΙΤΩΝ	12
1. End the Cage Age (Τέλος στην Εποχή του Κλουβιού).....	12
2. Minority Saferack.....	13
3. Stop Glyphosate (Απαγόρευση της γλυφοσάτης και προστασία των ανθρώπων και του περιβάλλοντος από τοξικά φυτοφάρμακα)	15
4. Stop Vivisection.....	17
5. One of Us.....	18
6. Right2Water	20
ΚΕΦΑΛΑΙΟ III: ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗ Ενηλίκων και ηλικιωμένων Συντονιστών και Εθελοντών	22
Αρχική αξιολόγηση της συμμετοχικότητας των εθελοντών.....	22
Βασικές δραστηριότητες.....	23
Συμπληρωματικές δραστηριότητες	23
Ανάπτυξη και Σχεδιασμός Ρόλων	24

Εργοδότηση	25
Συνέντευξη	26
Προσανατολισμός και Εκπαίδευση	29
Εποπτεία	30
Αναγνώριση	31

ΕΙΣΑΓΩΓΗ

Το έργο **ADULATION- Εκπαίδευση Ενηλίκων για την Κοινωνική Αλλαγή** στοχεύει στην αντιμετώπιση της ανάγκης των εκπαιδευτών ενηλίκων για συνεχή επαγγελματική ανάπτυξη με έμφαση στις ικανότητες που μπορούν να ενισχύσουν την ενεργό συμμετοχή των ενηλίκων μαθητών στην κοινωνία. Επιπλέον, η κοινοπραξία θέλησε να αντιμετωπίσει το γεγονός ότι οι παραδοσιακές μέθοδοι εκπαίδευσης δεν είναι ελκυστικές για όλους τους ενήλικες εκπαιδευόμενους, ειδικά εκείνους με λιγότερες ευκαιρίες (όπως άτομα με μειονεκτικό υπόβαθρο) που συχνά αισθάνονται άβολα σε επίσημο περιβάλλον μάθησης.

Ο γενικός στόχος του έργου είναι η προώθηση της ενεργού πολιτότητας μέσω της εκπαίδευσης ενηλίκων. Για την επίτευξη αυτού του στόχου, οι εταίροι εργάστηκαν για την ανάπτυξη ικανοτήτων των εκπαιδευτών ενηλίκων και τους εισήγαγαν σε καινοτόμες εκπαιδευτικές μεθόδους και τεχνικές.

Κατά τη διάρκεια της φάσης ανάλυσης αναγκών, οι εταίροι εξέφρασαν την πρόθεσή τους να συμμετάσχουν σε πρωτοβουλίες Ευρωπαϊών πολιτών που υλοποιούνται με τη βοήθεια εθελοντών στους τομείς που αφορούν τους ενήλικες και τους τελειόφοιτους μαθητές:

- α) Ανθρώπινα Δικαιώματα και Κλιματική Αλλαγή,
- β) Το δικαίωμα των πολιτών της ΕΕ στην προστασία των δεδομένων και στην προστασία της ιδιωτικής ζωής στο διαδίκτυο,
- γ) Μετανάστευση και ανοχή στη διαφορετικότητα
- δ) Ευρωσκεπτικισμός.

Ως πρώτο βήμα, οι εταίροι προσδιόρισαν την ανάγκη τυποποίησης των διαδικασιών τους όσον αφορά τον σχεδιασμό, την υλοποίηση και την παρακολούθηση εθελοντικών σχεδίων για κοινωνικές αλλαγές. Το συγκεκριμένο εγχειρίδιο καλών πρακτικών και εργαλείων επικεντρώνεται στη διαχείριση των ανθρώπινων πόρων των ενηλίκων και ηλικιωμένων συντονιστών και εθελοντών κατά την εφαρμογή των πρωτοβουλιών Ευρωπαϊών πολιτών.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Ι: ΠΡΩΤΟΒΟΥΛΙΑ ΕΥΡΩΠΑΙΩΝ ΠΟΛΙΤΩΝ

Εισαγωγή στην Πρωτοβουλία Ευρωπαίων Πολιτών (European Citizens' Initiative)

Η Πρωτοβουλία Ευρωπαίων Πολιτών (ΠΕΠ) αποτελεί σημαντικό μέσο συμμετοχικής δημοκρατίας στην Ευρωπαϊκή Ένωση, επιτρέποντας σε ένα εκατομμύριο πολίτες της ΕΕ που διαμένουν στο ένα τέταρτο τουλάχιστον των κρατών μελών να προσκαλέσουν την Επιτροπή να υποβάλει πρόταση για μια νομοθεσία που σχετίζεται με τις διατάξεις των Συνθηκών της ΕΕ. Συνεπώς, η ΠΕΠ αποτελεί μια δίοδο στο μέλλον της συμμετοχικής πολιτικής. Αποτελεί ένα συμπεριληπτικό και χρήσιμο εργαλείο που επιτρέπει στους πολίτες της ΕΕ να συμμετέχουν στη διαδικασία χάραξης πολιτικής της Ένωσης. Τους επιτρέπει επίσης, να υποβάλλουν τις εισηγήσεις τους στην Ευρωπαϊκή Επιτροπή η οποία με τη σειρά της αντιμετωπίζει τα ζητήματα που αφορούν τους ανθρώπους. Το πρόγραμμα ΠΕΠ διαχειρίζεται η Ευρωπαϊκή Επιτροπή, το εκτελεστικό νομοθετικό και διοικητικό όργανο της ΕΕ.

Αποτελεί τη σημαντικότερη καινοτομία στο πλαίσιο της διακρατικής δημοκρατικής διαδικασίας μετά την εφαρμογή του θεσμού των άμεσων εκλογών στο Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο. Η ΠΕΠ δίνει το δικαίωμα στους πολίτες της ΕΕ να καθορίζουν την πολιτική ατζέντα για ολόκληρη την Ένωση. Η ενεργός συμμετοχή των πολιτών στη διαδικασία λήψης αποφάσεων της ΕΕ επιτυγχάνεται μέσω μιας προσέγγισης από κάτω προς τα πάνω, η οποία επιτρέπει στους πολίτες να ξεκινήσουν πολιτικό διάλογο και να αυξήσουν την ευαισθητοποίηση σε θέματα που αφορούν τους πολίτες σε ολόκληρη την Ευρώπη. Ενώ η ευθύνη για την υποβολή πρότασης για μια πανευρωπαϊκή νομοθεσία εμπίπτει στη δικαιοδοσία της Ευρωπαϊκής Επιτροπής, η ΠΕΠ αποτελεί σημαντικό μέσο για τον καθορισμό της ημερήσιας διάταξης, προωθώντας πιο άμεση και συμμετοχική δημοκρατία.

Το εργαλείο αυτό έχει ως στόχο να φέρει τη διαδικασία λήψης αποφάσεων της ΕΕ πιο κοντά στους πολίτες, να τονώσει τις διακρατικές συζητήσεις και να μειώσει το χάσμα μεταξύ της Ευρωπαϊκής Επιτροπής και των Ευρωπαίων πολιτών¹. Η Επιτροπή εξετάζει ενδελεχώς τις προτάσεις, μολοντί δεν είναι υποχρεωμένη να προωθήσει το θέμα προς συζήτηση στο Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο. Οι πολίτες μπορούν να αναπτύξουν τις πρωτοβουλίες τους σε ένα ευρύ φάσμα θεμάτων, με την προϋπόθεση ότι τα θέματα αυτά εμπίπτουν στις αρμοδιότητες της Επιτροπής.

¹ Moraru, A. (2016). European Union Democratic Governance: A Case Study of the European Citizens' Initiative. *Europolicy: Continuity and Change in European Governance*. 10 (2), 137-168.

Οι δέκα τομείς στους οποίους οι πολίτες μπορούν να διαμορφώσουν την ατζέντα της Ευρωπαϊκής Ένωσης:

Δικαιοσύνη, Ελευθερία και Ασφάλεια

Μη διακρίσεις και Πολιτότητα

Εργοδότηση και Κοινωνικά Θέματα

Εκπαίδευση, Κατάρτιση, Νεολαία και Αθλητισμός

Ανθρωπιστική Βοήθεια, Ανάπτυξη και Συνεργασία

Περιβάλλον και Κλιματική Δράση

Ενέργεια

Γεωργία και Ιχθυοκαλλιέργεια

Δημόσια Υγεία

Προστασία του Καταναλωτή

Η παρούσα ενότητα κάνει μια επισκόπηση του κανονιστικού πλαισίου των ΠΕΠ και των απαραίτητων βημάτων που πρέπει να ακολουθήσουν οι πολίτες από τη σύλληψη της ΠΕΠ έως την τελική έγκριση και καταχώριση της πρωτοβουλίας από την Ευρωπαϊκή Επιτροπή. Το κεφάλαιο αυτό περιλαμβάνει τις ακόλουθες ενότητες: Α. Επιτροπή Πολιτών, Β. Εγγραφή, Γ. Συλλογή υπογραφών (δηλώσεις υποστήριξης), Δ. Επαλήθευση και Πιστοποίηση, Ε. Υποβολή και εξέταση.

Ιστορικό Υπόβαθρο

Η έννοια της Πρωτοβουλίας Ευρωπαίων Πολιτών (ΠΕΠ) συνδέεται με την ενίσχυση της συμμετοχής των πολιτών στην πολιτική ζωή της Ευρωπαϊκής Ένωσης. Η εμπλοκή των Ευρωπαίων πολιτών στον πολιτικό διάλογο ήταν ένα ζήτημα που απασχολούσε έντονα τον πολιτικό χώρο από τη δεκαετία του '90, μια εποχή κατά την οποία οι ηγέτες των κρατών μελών ήταν αποφασισμένοι να βρουν τους καλύτερους πολιτικούς διαύλους για να διασφαλίσουν ότι το δικαίωμα αυτό θα ρυθμιστεί και θα καθιερωθεί σε ευρωπαϊκό επίπεδο.

Η έννοια της ιθαγένειας της Ευρωπαϊκής Ένωσης θεσπίστηκε για πρώτη φορά μέσω της Συνθήκης του Μάαστριχτ το 1992, αλλά η δημιουργία ενός συμμετοχικού εργαλείου των πολιτών υλοποιήθηκε μέσω της Συνθήκης της Λισαβόνας το 2009. Συγκεκριμένα, το άρθρο 11 (παρ.4) της Συνθήκης προβλέπει την ενίσχυση της επιρροής των πολιτών στη νομοθετική ατζέντα (ημερήσια διάταξη) της ΕΕ². Η πρόταση για την καθιέρωση αυτής της πρωτοβουλίας στο νομοθετικό πλαίσιο της ΕΕ έγινε αρχικά από τους Υπουργούς Εξωτερικών της Αυστρίας και της Ιταλίας. Το ζήτημα επανεξετάστηκε κατά τη διάρκεια της περιόδου σύνταξης της Συνταγματικής Συνθήκης της ΕΕ. Μολονότι έγινε δεκτή ως άρθρο 47 (παρ.4), η Συνθήκη, στην οποία περιλαμβανόταν το άρθρο για την πρωτοβουλία, δεν επικυρώθηκε. Σύμφωνα με το σύστημα ψηφοφορίας της ΕΕ, απαιτείται απόλυτη ομοφωνία για την επικύρωση μιας Συνθήκης. Η συγκεκριμένη συνθήκη απορρίφθηκε μέσω δημοψηφίσματος στη Γαλλία και την Ολλανδία.

Η ΠΕΠ επικυρώθηκε επίσημα με τη Συνθήκη της Λισαβόνας, η οποία τέθηκε σε ισχύ το 2009, αν και είχε υπογραφεί από όλα τα κράτη μέλη το 2007. Οι κανόνες και οι διαδικασίες της ΠΕΠ σχεδιάστηκαν καθ' όλη τη διάρκεια του 2009. Μετά από μια περίοδο τροποποιήσεων, τέθηκε σε εφαρμογή το 2011 με την έγκριση του Κανονισμού για την Πρωτοβουλία Ευρωπαίων Πολιτών από το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο και το Συμβούλιο της ΕΕ. Επιπλέον, το 2012 τέθηκαν σε ισχύ οι κανόνες που διέπουν την Πρωτοβουλία.

Το 2015 η Επιτροπή ενέκρινε την πρώτη έκθεση σχετικά με την εφαρμογή του Κανονισμού για την Πρωτοβουλία Πολιτών και ξεκίνησε την αναθεώρηση των κανόνων. Οι κανόνες της ΠΕΠ ανανεώθηκαν το 2017 μετά την έγκριση σχετικής πρότασης από την Επιτροπή. Αυτή η αλλαγή προέκυψε μετά από διαβουλεύσεις με τα εμπλεκόμενα μέλη και ανοικτές δημόσιες συζητήσεις, με τις προτάσεις της Ευρωπαϊκής Οικονομικής και Κοινωνικής Επιτροπής και της Επιτροπής των Περιφερειών. Το 2018 η Επιτροπή ενέκρινε μια 2η έκθεση σχετικά με την εφαρμογή του Κανονισμού για την Πρωτοβουλία Πολιτών και το 2019 το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο και το Συμβούλιο της Ευρωπαϊκής Ένωσης εξέδωσαν νέους νομοθετικούς κανόνες.

Η πανδημία COVID-19 επηρέασε την εφαρμογή των κανόνων της ΠΕΠ. Έτσι, η Επιτροπή έλαβε προσωρινά μέτρα για την αντιμετώπιση των επιπλοκών που οφείλονται στα περιοριστικά μέτρα που επιβλήθηκαν. Οι νέοι κανόνες επιτρέπουν την παράταση των περιόδων συλλογής υπογραφών των πρωτοβουλιών.

² Athanasiadou, N. (2020). The European Citizens' Initiative in Times of Brexit In: *European Citizenship under Stress. Nijhoff Studies in European Union Law*. 16, 387-410.

Διαφορές από τα δημοψηφίσματα

Μια Πρωτοβουλία Ευρωπαίων Πολιτών είναι ένας δημοκρατικός μηχανισμός που αποτελεί μια έκκληση για δράση από τους πολίτες προς τα Ινστιτούτα της ΕΕ. Μια πρωτοβουλία μπορεί να δρομολογηθεί από τουλάχιστον επτά πολίτες της ΕΕ (υπήκοοι μιας χώρας της ΕΕ) που ζουν σε επτά διαφορετικές χώρες της ΕΕ και έχουν φτάσει στην ηλικία για να μπορούν να ψηφίσουν στις ευρωπαϊκές εκλογές³. Η κύρια προϋπόθεση για να εξεταστεί μια πρόταση από τα διοικητικά όργανα της ΕΕ είναι η συλλογή τουλάχιστον 1 εκατομμυρίου υπογραφών. Εφόσον τηρούνται οι παράμετροι και οι διατάξεις της διαδικασίας της πρωτοβουλίας, το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο ή η Ευρωπαϊκή Επιτροπή υποχρεούνται να εξετάσουν το ζήτημα, είτε αποφασίσουν να αναλάβουν περαιτέρω δράση είτε όχι. Με τον τρόπο αυτό ενισχύεται η συμμετοχή των πολιτών στα κέντρα λήψης αποφάσεων, καθώς και η νομιμότητα ορισμένων νομοθετικών προτάσεων της Επιτροπής καθώς υποβάλλονται από πολίτες ολόκληρης της Ένωσης⁴. Στο πλαίσιο της Πρωτοβουλίας Πολιτών, οι πολίτες έχουν την ελευθερία να προτείνουν νομοθετικές προτάσεις στα Ινστιτούτα της ΕΕ. Αντίθετα, το δημοψήφισμα είναι ένα εργαλείο που χρησιμοποιείται κυρίως από κυβερνήσεις κρατών μελών που απευθύνονται στους πολίτες. Μια άλλη βασική διαφορά είναι ότι μέσω ενός δημοψηφίσματος, οι πολίτες καλούνται να αποφασίσουν εάν επιθυμούν να αποδεχθούν ή να απορρίψουν ένα νόμο. Αντίθετα, οι πρωτοβουλίες πολιτών απευθύνονται μόνο στα θεσμικά όργανα της ΕΕ καλώντας τα να εξετάσουν ένα ζήτημα και να εγκρίνουν όπου είναι δυνατόν, ένα νέο νόμο. Ωστόσο, δεν επιτρέπεται να ζητήσουν την απόρριψη ενός νομοθετήματος. Επιπλέον, τα δημοψηφίσματα λαμβάνουν τη μορφή μιας ερώτησης του τύπου ναι ή όχι, ενώ οι πρωτοβουλίες των πολιτών επιτρέπουν μια ευρύτερη διαμόρφωση του θέματος.

Οι πρωτοβουλίες πολιτών είναι δημοκρατικοί μηχανισμοί που επιτρέπουν στους πολίτες να προτείνουν και να ψηφίζουν νόμους και πολιτικές προτάσεις. Συγκεντρώνοντας έναν ορισμένο αριθμό υπογραφών, οι πολίτες μπορούν να ζητήσουν δεσμευτική ψηφοφορία για μια προτεινόμενη πολιτική ή νομοθεσία. Με την Πρωτοβουλία Ευρωπαίων Πολιτών, οι πολίτες μπορούν να καλέσουν την Επιτροπή να εξετάσει την προτεινόμενη πολιτική πρόταση χωρίς να είναι υποχρεωμένη να πάρει αποφάσεις σχετικά με την πρόταση. Οι πρωτοβουλίες πολιτών διαφέρουν από τα δημοψηφίσματα στο ότι οι πολίτες μπορούν μόνο να αποδεχθούν ή να απορρίψουν ένα νόμο ή μια πολιτική που προτείνεται από το κοινοβούλιο. Επίσης, έχει δηλωθεί από την Ευρωπαϊκή Επιτροπή ότι μια ΠΕΠ

³ EU. (2019). Guide to the European Citizens' Initiative. Publications Office of the European Union. Luxembourg.

⁴ Athanasiadou, N. (2020). The European Citizens' Initiative in Times of Brexit In: *European Citizenship under Stress. Nijhoff Studies in European Union Law*. 16, 387-410.

μπορεί να αποτελέσει αντικείμενο μόνο για την αποδοχή ή διαμόρφωση ενός νομοθετήματος, αλλά δεν μπορεί να ζητήσει την απόρριψή του.

Η διαδικασία μιας Πρωτοβουλίας Ευρωπαίων Πολιτών (ΠΕΠ)

Μια ΠΕΠ περνά μέσα από διάφορα στάδια. Πριν από την έναρξη μιας βασικής πρωτοβουλίας, οι πολίτες που επιθυμούν να θέσουν σε εφαρμογή μια πρωτοβουλία θα πρέπει να εξετάσουν τις πρακτικές παραμέτρους. Η διαδικασία ανάπτυξης μιας ΠΕΠ περιλαμβάνει τη διαμόρφωση της Επιτροπής των Πολιτών, την Εγγραφή, τη Συλλογή Δηλώσεων Υποστήριξης (υπογραφές), την Επαλήθευση και Πιστοποίηση και τέλος την Υποβολή και εξέταση της πρότασης. Ακολουθεί μια εξέταση της διαδικασίας με αναφορά σε όλα τα βήματα που απαιτούνται για την έγκριση της πρωτοβουλίας.

Επιτροπή Πολιτών

Το πρώτο στάδιο της διαδικασίας μιας ΠΕΠ είναι η σύσταση της επιτροπής των πολιτών. Το όργανο αυτό θα πρέπει να αποτελείται από τουλάχιστον 7 πολίτες της ΕΕ που ζουν σε 7 διαφορετικές χώρες της ΕΕ. Το μέτρο αυτό αποτελεί ένδειξη ότι η πρωτοβουλία αυτή έχει ως στόχο να φέρει σε επαφή τους πολίτες σε πανευρωπαϊκά ζητήματα και όχι μόνο σε θέματα εθνικού συμφέροντος. Τα μέλη της επιτροπής πρέπει να έχουν δικαίωμα ψήφου στις ευρωεκλογές και να είναι άνω των 18 ετών. Ένας εκπρόσωπος και ένας αναπληρωτής εκπρόσωπος θα πρέπει να διορίζονται ως πρόσωπα επικοινωνίας της ΠΕΠ. Αυτά τα επτά άτομα μπορούν επίσης να ιδρύσουν μια νομική οντότητα σε μία από τις χώρες της ΕΕ για τη διαχείριση της πρωτοβουλίας. Αξίζει να σημειωθεί ότι τα μέλη του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου (Ευρωβουλευτές) μπορούν να είναι εγγεγραμμένα μέλη των επιτροπών των πρωτοβουλιών, αλλά δεν μπορούν να συμπεριληφθούν στην επιτροπή των επτά πολιτών που ηγούνται της πρωτοβουλίας, πράγμα που σημαίνει ότι δεν μπορούν να αναφερθούν στο έντυπο εγγραφής της επιτροπής.⁵

Εγγραφή

Μόλις σχηματιστεί η επιτροπή διαχείρισης, η πρωτοβουλία πρέπει να καταχωρηθεί ενώπιον της Ευρωπαϊκής Επιτροπής. Για το λόγο αυτό, τα μέλη της επιτροπής πρέπει πρώτα να δημιουργήσουν

⁵ <https://participedia.net/method/4344>

ένα διαδικτυακό προφίλ της πρωτοβουλίας και στη συνέχεια θα πρέπει να ζητήσουν από την Επιτροπή να τον καταχωρίσει στην ιστοσελίδα της Πρωτοβουλίας Ευρωπαίων Πολιτών. Το έντυπο της αίτησης θα πρέπει να περιλαμβάνει, σύμφωνα με τον «Οδηγό της Πρωτοβουλίας Ευρωπαίων Πολιτών», τον τίτλο της πρωτοβουλίας, τους στόχους, τις διατάξεις των Συνθηκών της ΕΕ που θεωρούνται σχετικές με την προτεινόμενη δράση, τα προσωπικά στοιχεία των επτά τουλάχιστον διοργανωτών, και συγκεκριμένα του εκπρόσωπου και του αναπληρωτή εκπρόσωπου. Τα προσωπικά στοιχεία πρέπει να περιλαμβάνουν τις διευθύνσεις ηλεκτρονικού ταχυδρομείου και τους αριθμούς τηλεφώνου τους. Στην αίτηση πρέπει να αναγράφονται επίσης τα ονόματα των άλλων μελών της διαχειριστικής ομάδας και το αποδεικτικό έγγραφο για όλες τις πηγές χρηματοδότησης και υποστήριξης της πρωτοβουλίας. Η εγγραφή δεν μπορεί να πραγματοποιηθεί πριν η Ευρωπαϊκή Επιτροπή εξετάσει ενδελεχώς την αίτηση. Η Επιτροπή θα ελέγξει την πρόταση, ιδίως, για να διασφαλίσει ότι:

- η ομάδα των διοργανωτών έχει συσταθεί,
- η πρωτοβουλία εμπίπτει στις αρμοδιότητες της Επιτροπής και ως εκ τούτου μπορεί να αναλάβει δράση,
- η πρωτοβουλία δεν είναι καταχρηστική, άσκοπη, προσβλητική ή αντίθετη προς τις αξίες της ΕΕ που περιγράφονται στις Συνθήκες της ΕΕ και κατοχυρώνονται από τον Χάρτη των Θεμελιωδών Δικαιωμάτων της Ευρωπαϊκής Ένωσης⁶.

Η προθεσμία για την εξέταση της πρότασης είναι δύο μήνες, και με το πέρας της περιόδου αυτής, η Επιτροπή είτε θα καταχωρίσει την πρωτοβουλία είτε θα την απορρίψει. Ωστόσο, εάν η πρόταση δεν εμπίπτει εξ ολοκλήρου στη δικαιοδοσία της Επιτροπής, εφαρμόζεται δεύτερη περίοδος εξέτασης και οι διοργανωτές της πρωτοβουλίας έχουν προθεσμία δύο επιπλέον μηνών για να αναθεωρήσουν την πρότασή τους.

Συλλογή δηλώσεων υποστήριξης (υπογραφές)

Όταν καταχωρείται μια πρωτοβουλία, η επιτροπή μπορεί να αρχίσει τη συλλογή υπογραφών. Οι διατάξεις της ΠΕΠ απαιτούν τουλάχιστον 1 εκατομμύριο υπογραφές, με συγκεκριμένο επιτρεπόμενο αριθμό σε τουλάχιστον επτά χώρες της ΕΕ. Η υπογραφή συλλέγεται μέσω συγκεκριμένης φόρμας δήλωσης υποστήριξης. Η περίοδος συλλογής υπογραφών είναι 12 μήνες και η διαδικασία μπορεί να αρχίσει εντός έξι μηνών από την καταχώριση της ΠΕΠ. Η συλλογή των υπογραφών μπορεί να γίνει

⁶<https://op.europa.eu/en/publication-detail/-/publication/8abe3729-640f-11ea-b73501aa75ed71a1/language-en/format-PDF>

είτε σε χαρτί είτε ηλεκτρονικά. Έτοιμα έντυπα για κάθε πρωτοβουλία είναι διαθέσιμα για εκτύπωση στο διαδικτυακό προφίλ της πρωτοβουλίας. Θα πρέπει να σημειωθεί ότι η περιγραφή της πρωτοβουλίας, μαζί με τα σχετικά έγγραφα και έντυπα, μεταφράζονται σε όλες τις επίσημες γλώσσες της ΕΕ από την Ευρωπαϊκή Επιτροπή σε μια προσπάθεια να υποστηριχθεί ο σκοπός της δράσης των πολιτών. Για τη συλλογή ηλεκτρονικών υπογραφών, οι διοργανωτές της πρωτοβουλίας μπορούν να χρησιμοποιούν το δωρεάν κεντρικό διαδικτυακό σύστημα συλλογής υπογραφών της Επιτροπής, το οποίο περιλαμβάνει επιλογές προσαρμογής. Υπάρχει η δυνατότητα ώστε η διαχειριστική επιτροπή της πρωτοβουλίας να δημιουργήσει το δικό της ηλεκτρονικό σύστημα συλλογής υπογραφών, αλλά πρέπει να ακολουθούνται ορισμένες τεχνικές απαιτήσεις και να πιστοποιείται από τις εθνικές αρμόδιες αρχές της χώρας της ΕΕ όπου συλλέγονται τα δεδομένα. Καθ' όλη τη διάρκεια της περιόδου συλλογής υπογραφών, πρέπει να εφαρμόζεται η νομοθεσία για την προστασία των δεδομένων.

Επαλήθευση και πιστοποίηση

Μόλις συγκεντρωθεί ο ελάχιστος απαιτούμενος αριθμός υπογραφών, οι αρμόδιες εθνικές αρχές σε κάθε χώρα της ΕΕ θα πρέπει να πιστοποιήσει τον αριθμό των έγκυρων δηλώσεων υποστήριξης (υπογραφών) για τη χώρα αυτή. Οι δηλώσεις υποστήριξης, οι οποίες αποτελούν το τελικό έγγραφο με τον συνολικό αριθμό όλων των υπογραφών που συλλέγονται, θα πρέπει να υποβάλλονται για επαλήθευση εντός τριών μηνών από το τέλος της περιόδου συλλογής. Για τις υπογραφές που συλλέγονται μέσω του ηλεκτρονικού συστήματος συλλογής, η Επιτροπή θα είναι υπεύθυνη για τη διαβίβαση των δηλώσεων υποστήριξης στις εθνικές αρχές.

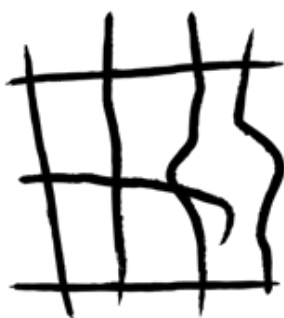
Υποβολή και εξέταση

Μόλις ολοκληρωθεί επιτυχώς η διαδικασία επαλήθευσης και ληφθεί ο ελάχιστος απαιτούμενος αριθμός δηλώσεων υποστήριξης, η πρωτοβουλία μπορεί να υποβληθεί επίσημα στην Ευρωπαϊκή Επιτροπή προς εξέταση. Η εξεταστική περίοδος μπορεί να διαρκέσει έως και 6 μήνες και, όταν ολοκληρωθεί η διαδικασία εξέτασης, η Επιτροπή θα καλέσει τους διοργανωτές της πρωτοβουλίας σε δημόσια ακρόαση στο Ευρωκοινοβούλιο. Αυτή είναι μια ευκαιρία για τα μέλη της ΠΕΠ να παρουσιάσουν τις απόψεις τους σχετικά με το θέμα που τους απασχολεί και να συζητήσουν τους λόγους για τους οποίους η Ευρωπαϊκή Ένωση θα πρέπει να λάβει δράση. Στη συνέχεια, το Ευρωκοινοβούλιο μπορεί να διεξαγάγει συζήτηση και να εγκρίνει ψήφισμα που θα βοηθήσει την ΠΕΠ να λάβει περαιτέρω πολιτική στήριξη.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ ΙΙ: ΠΕΡΙΠΤΩΣΙΟΛΟΓΙΚΕΣ ΜΕΛΕΤΕΣ ΕΠΙΤΥΧΗΜΕΝΩΝ ΠΡΩΤΟΒΟΥΛΙΩΝ ΕΥΡΩΠΑΙΩΝ ΠΟΛΙΤΩΝ

Από την περίοδο καθιέρωσης του συμμετοχικού αυτού εργαλείου έχουν παρουσιαστεί 86 πρωτοβουλίες. 13 βρίσκονται επί του παρόντος σε εξέλιξη και 6 έχουν συγκεντρώσει επιτυχώς περισσότερες από 1 εκατομμύριο υπογραφές από ολόκληρη την Ευρωπαϊκή Ένωση. Αυτή η ενότητα παρέχει μια επισκόπηση των πρωτοβουλιών και των παραγόντων που οδήγησαν στην επιτυχία τους.

1. End the Cage Age (Τέλος στην Εποχή του Κλουβιού)

Αυτή η πρωτοποριακή Πρωτοβουλία Ευρωπαίων Πολιτών (ΠΕΠ) ξεκίνησε στις 11 Σεπτεμβρίου 2018 και, σε ένα χρόνο, κατάφερε να κερδίσει πάνω από 1,6 εκατομμύρια υπογραφές ζητώντας την απαγόρευση σε όλη την ΕΕ της απάνθρωπης χρήσης κλουβιών στη κτηνοτροφία. Πιο συγκεκριμένα, το End the Cage Age υπερέβη το ελάχιστο επιτρεπόμενο όριο υπογραφών σε 18 χώρες της ΕΕ, από τις επτά που απαιτούνται. Η πρωτοβουλία συγκέντρωσε περισσότερες από 170 οργανώσεις και άτομα από όλη την Ευρώπη, τα οποία ένωσαν τις δυνάμεις τους για να υποστηρίξουν την απαγόρευση της κτηνοτροφίας με τη χρήση κλουβιών.

Αποτέλεσμα της ΠΕΠ

Η τριετής περίοδος της εκστρατείας της πρωτοβουλίας αυτής οδήγησε στην απόφαση της Ευρωπαϊκής Επιτροπής στις 30 Ιουνίου 2021, να αλλάξει τη νομοθεσία της ΕΕ δεσμευόμενη να προωθήσει μια νομοθετική πρόταση έως το τέλος του 2023 για τη μείωση και σταδιακή απαγόρευση της χρήσης κλουβιών για εκτρεφόμενα ζώα (όρνια, χοίροι, κουνέλια, πάπιες, μόσχοι, χήνες)⁷. Επιπλέον, η Ευρωπαϊκή Επιτροπή δεσμεύτηκε να απαγορεύσει τη κτηνοτροφία με κλουβιά σε ολόκληρη την Ευρώπη έως το 2027, προκειμένου να διασφαλίσει ότι όλα τα εισαγόμενα προϊόντα στην ΕΕ συμμορφώνονται με τα μελλοντικά πρότυπα μη χρήσης κλουβιών και να στηρίξει οικονομικά τους Ευρωπαίους κτηνοτρόφους ώστε να προσαρμοστούν στη νέα κτηνοτροφική πρακτική χωρίς τη χρήση κλουβιών.

⁷ <https://www.endthecageage.eu/#ourCampaign>

Η πρωτοβουλία End the Cage Age σε αριθμούς:

- 6^η επιτυχημένη ΠΕΠ των οκτώ τελευταίων χρόνων
- 3η με τον μεγαλύτερο αριθμό υπογραφών
- 1η ΠΕΠ για την καλή μεταχείριση των ζώων, η οποία οδήγησε με επιτυχία στη δέσμευση της Ευρωπαϊκής Επιτροπής να απαγορεύσει τη χρήση κλουβιών για εκτρεφόμενα ζώα σε ολόκληρη την Ευρώπη έως το 2027⁸

Η πρωτοβουλία αυτή και το επιτυχημένο της αποτέλεσμα σηματοδοτούν μια νίκη για τα 1,4 εκατομμύρια πολιτών της ΕΕ που έκαναν τις φωνές τους να ακουστούν και απέδειξαν ότι οι δράσεις της ΠΕΠ έχουν τη δυνατότητα να ενισχύσουν την ενεργό συμμετοχή του πολίτη και να επηρεάσουν τη διαδικασία λήψης αποφάσεων της Ευρωπαϊκής Επιτροπής. Η εκστρατεία του End Cage Age θα συνεχίσει να υποστηρίζει τον σκοπό της και να διασφαλίζει ότι η Ευρωπαϊκή Επιτροπή θα εκπληρώσει τις δεσμεύσεις της, ενισχύοντας παράλληλα τις προσπάθειές της να ασκήσει πίεση στα κράτη-μέλη της ΕΕ να θέσουν απαγορευτικές νομοθεσίες για το ζήτημα αυτό στο εθνικό τους νομικό σύστημα.

2. Minority Safepack

MINORITY SAFEPACK INITIATIVE

Η παρούσα ΠΕΠ έχει ως στόχο να υποστηρίξει την προστασία των ατόμων που ανήκουν σε εθνοτικές και γλωσσικές μειονότητες και να ενισχύσει την πολιτιστική και γλωσσική πολυμορφία της Ευρωπαϊκής Ένωσης. Τα

μέλη της πρωτοβουλίας ζητούν από την ΕΕ να υιοθετήσει μια σειρά νομοθετημάτων για τη διατήρηση των τοπικών γλωσσών που χρησιμοποιούν οι μειονότητες, να προτείνει πολιτικές αλλαγές στους τομείς της εκπαίδευσης και του πολιτισμού, της περιφερειακής πολιτικής, της συμμετοχής, της ισότητας και της περιφερειακής στήριξης και να αναπτύξει κατάλληλο οπτικοακουστικό και άλλο περιεχόμενο για τα μέσα ενημέρωσης. Η εκστρατεία Minority Safepack συγκέντρωσε 1.320.000 δηλώσεις υποστήριξης, από τις οποίες εγκρίθηκαν 1.123.422 από τις εθνικές αρχές των εμπλεκόμενων κρατών μελών της ΕΕ. Η εκστρατεία έλαβε στήριξη από 11 χώρες της ΕΕ. Τον Ιανουάριο του 2020, η πρωτοβουλία καταχωρήθηκε στην Ευρωπαϊκή Επιτροπή και τον Φεβρουάριο του ίδιου χρόνου, η επιτροπή της πρωτοβουλίας είχε την ευκαιρία να παρουσιάσει τις προτάσεις της ενώπιον της Ευρωπαϊκής Επιτροπής. Η δημόσια ακρόαση στο Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο

⁸ <https://www.endthecageage.eu/#ourCampaign>

πραγματοποιήθηκε τον Οκτώβριο του 2020 και μετά από συζήτηση στην ολομέλεια, οι ευρωβουλευτές αποφάσισαν να εγκρίνουν σχετικό ψήφισμα.

9 Προτάσεις της πρωτοβουλίας *Minority Safepack* που εγκρίθηκαν από την Ευρωπαϊκή Επιτροπή:

1. Σύσταση στην ΕΕ για την προστασία και την προώθηση της πολιτιστικής και γλωσσικής πολυμορφίας
2. Χρηματοδοτικά προγράμματα για μικρές γλωσσικές κοινότητες
3. Η δημιουργία Κέντρου Γλωσσικής Πολυμορφίας
4. Οι στόχοι των ταμείων περιφερειακής ανάπτυξης της ΕΕ θα περιλαμβάνουν την προστασία των εθνικών μειονοτήτων και την προώθηση της πολιτιστικής και γλωσσικής πολυμορφίας
5. Έρευνα σχετικά με την προστιθέμενη αξία που έχουν οι μειονότητες στις κοινωνίες μας και στην Ευρώπη
6. Δράση για την επίτευξη ισότητας για τις απάτριδες μειονότητες, π.χ. Ρομά
7. Ένας ενιαίος ευρωπαϊκός νόμος περί πνευματικής ιδιοκτησίας, ώστε οι υπηρεσίες και οι ραδιοτηλεοπτικές μεταδόσεις να γίνονται στη μητρική γλώσσα των μειονοτήτων
8. Ελευθερία εξυπηρέτησης και λήψη οπτικοακουστικού περιεχομένου από τις περιοχές των μειονοτήτων
9. Κατάργηση της εξαίρεσης της περιφερειακής (κρατικής) χορηγίας για στήριξη του πολιτισμού των μειονοτήτων, των μέσων ενημέρωσης και της διατήρησης της πολιτιστικής κληρονομιάς.⁹

Η Επιτροπή ανταποκρίθηκε υποσχόμενη την ανάληψη δράσης σχετικά με τις προτάσεις της ΠΕΠ. Συγκεκριμένα, η Επιτροπή θα:

- Στηρίξει τις κυβερνήσεις των κρατών μελών για την προστασία των εθνικών και γλωσσικών μειονοτήτων, ενθαρρύνοντας παράλληλα τα κράτη μέλη να ανταλλάζουν καλές πρακτικές για την προστασία και την υποστήριξη των δικαιωμάτων των ατόμων που ανήκουν σε μειονότητες

⁹ <http://www.minority-safepack.eu/#about>

- Παροτρύνει τα κράτη μέλη να ξεκινήσουν εκστρατείες κατά της ρητορικής μίσους και τους καλεί να καταπολεμήσουν τον ρατσισμό και την ξενοφοβία προς άτομα που ανήκουν σε εθνικές και γλωσσικές μειονότητες
- Προωθήσει τη διατήρηση και ανάπτυξη της συνεργασίας με το Ευρωπαϊκό Κέντρο Σύγχρονων Γλωσσών μέσω του Συμβουλίου της Ευρώπης
- Προωθήσει την εκμάθηση γλωσσών σε ολόκληρη την ΕΕ, με έμφαση στις γλώσσες των μειονοτήτων
- Συμβάλει στον προσδιορισμό των αναγκών των εθνικών και γλωσσικών μειονοτήτων για την καλύτερη ανάπτυξη χρηματοδοτικών προγραμμάτων που θα προστατεύσουν την πολυγλωσσία και την πολιτιστική πολυμορφία
- Λάβει σχετικά μέτρα για την προώθηση της ανάπτυξης των υπηρεσιών μέσω ενημέρωσης στις γλώσσες των ατόμων που ανήκουν σε μειονότητες, υποστηρίζοντας τη δημιουργία αυθεντικών πολιτιστικών μέσων και ψυχαγωγικού περιεχομένου στη γλώσσα των μειονοτήτων
- Συμμετάσχει σε διάλογο με τα ενδιαφερόμενα μέρη σχετικά με το οπτικοακουστικό περιεχόμενο και θα διασφαλίσει ότι οι μελλοντικοί κανονισμοί θα διαμορφώνονται με τρόπο ώστε να γίνονται σεβαστά τα γλωσσικά προβλήματα των μειονοτήτων

3. Stop Glyphosate (Απαγόρευση της γλυφοσάτης και προστασία των ανθρώπων και του περιβάλλοντος από τοξικά φυτοφάρμακα)

Αυτή η Πρωτοβουλία Ευρωπαίων Πολιτών καλεί την Ευρωπαϊκή Επιτροπή να προτείνει στις χώρες της ΕΕ να απαγορεύσουν τη χρήση της γλυφοσάτης, να μεταρρυθμίσουν τη διαδικασία έγκρισης φυτοφαρμάκων και να θέσουν υποχρεωτικούς στόχους μείωσης των φυτοφαρμάκων που θα ισχύουν για όλα τα κράτη μέλη. Η πρωτοβουλία καταχωρήθηκε στις 25 Ιανουαρίου 2017 και μετά την ολοκλήρωση της συλλογής υπογραφών, οι διοργανωτές υπέβαλαν την ΠΕΠ στην Ευρωπαϊκή Επιτροπή στις 6 Οκτωβρίου 2017. Ο συνολικός αριθμός των δηλώσεων υποστήριξης ανέρχεται σε 1.070.865 και συλλέχθηκαν από 22 χώρες της ΕΕ. Μετά τη δημόσια

ακρόαση της επιτροπής της πρωτοβουλίας τον Νοέμβριο του 2017, η Ευρωπαϊκή Επιτροπή εξέδωσε έγγραφο στο οποίο καθορίζονται οι δράσεις που προτίθεται να αναλάβει ως απάντηση στα αιτήματα της πρωτοβουλίας. Η Ευρωπαϊκή Επιτροπή αποφάσισε να αναλάβει νομοθετική δράση εγκρίνοντας πρόταση κανονισμού σχετικά με τη διαφάνεια και τη βιωσιμότητα της αξιολόγησης κινδύνων που έκανε η ΕΕ, για την τροφική αλυσίδα και την τροποποίηση του Γενικού Κανονισμού για τη Νομοθεσία των Τροφίμων, με στόχο τη μείωση της χρήσης φυτοφαρμάκων σε ολόκληρη την Ευρώπη.

Τα κύρια στοιχεία του Κανονισμού:

- Βελτίωση της διαφάνειας: Οι πολίτες θα έχουν πρόσβαση σε όλες τις μελέτες και τις πληροφορίες που υποβάλλει ο βιομηχανικός κλάδος στη διαδικασία αξιολόγησης κινδύνων. Θα ζητηθεί η γνώμη του κοινού και των εμπλεκόμενων μερών σχετικά με τις μελέτες αυτές.
- Αύξηση της ανεξαρτησίας των μελετών: Όλες οι μελέτες που εγκρίθηκαν θα εξεταστούν από την Ευρωπαϊκή Αρχή για την Ασφάλεια των Τροφίμων, προκειμένου να διασφαλιστεί ότι οι εταιρείες τηρούν τους κανονισμούς σχετικά με τη χρήση φυτοφαρμάκων. Το εν λόγω θεσμικό όργανο της ΕΕ μπορεί να ζητήσει από τις υποψήφιες εταιρείες να διεξαγάγουν πρόσθετες μελέτες για σκοπούς επαλήθευσης, προκειμένου να διασφαλιστεί η συμμόρφωση με τα πρότυπα της ΕΕ.
- Ενίσχυση της συμμετοχής των κρατών μελών, της κοινωνίας των πολιτών και του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου στη διακυβέρνηση της Ευρωπαϊκής Αρχής για την Ασφάλεια των Τροφίμων. Το θεσμικό όργανο θα διοικείται από εκπροσώπους των κρατών μελών που θα υποστηρίζουν την επιστημονική του κατάρτιση.
- Ανάπτυξη ολοκληρωμένης ανακοίνωσης σχετικά με τους κινδύνους: Η Επιτροπή θα εγκρίνει ένα γενικό σχέδιο για την κοινοποίηση των κινδύνων, ώστε να διασφαλιστεί μια συνεκτική στρατηγική επικοινωνίας καθ' όλη τη διάρκεια της διαδικασίας ανάλυσης κινδύνων, σε συνδυασμό με ανοικτό διάλογο μεταξύ όλων των ενδιαφερόμενων μερών.¹⁰

Στόχοι της ΠΕΠ

- Απαγόρευση των ζιζανιοκτόνων με βάση τη γλυφοσάτη, ένα χημικό στοιχείο που μπορεί να προκαλέσει καρκίνο στον άνθρωπο και έχει οδηγήσει στην υποβάθμιση των οικοσυστημάτων.

¹⁰https://europa.eu/citizens-initiative/ban-glyphosate-and-protect-people-and-environment-toxic-pesticides_en

- Διασφάλιση ότι η επιστημονική αξιολόγηση των φυτοφαρμάκων για κανονιστική έγκριση της ΕΕ βασίζεται μόνο σε δημοσιευμένες μελέτες που έχουν διεξαχθεί από τις εθνικές αρχές παρά από τις βιομηχανίες φυτοφαρμάκων.
- Καθορισμός πανευρωπαϊκών υποχρεωτικών στόχων μείωσης για τη χρήση φυτοφαρμάκων, με στόχο τη σταδιακή κατάργηση της χρήσης φυτοφαρμάκων¹¹.

4. Stop Vivisection

Αυτή η πρωτοβουλία πολιτών καλεί την Ευρωπαϊκή Επιτροπή να θεσπίσει μια σχετική νομοθεσία με στόχο τη σταδιακή κατάργηση των πειραμάτων σε ζώα. Οι διοργανωτές της πρωτοβουλίας επιθυμούν να ευαισθητοποιήσουν σχετικά με τη σκληρή μεταχείριση των ζώων και να προτείνουν ένα νέο πρότυπο για τη διεξαγωγή βιοϊατρικής και τοξικολογικής έρευνας. Η πρωτοβουλία καταχωρήθηκε τον Ιούνιο του 2012 . Μετά την ολοκλήρωση της περιόδου συλλογής υπογραφών, η δράση κατάφερε να συγκεντρώσει 1.173.130 δηλώσεις υποστήριξης, καθιστώντας την, την τρίτη πιο επιτυχημένη ΠΕΠ από την έναρξη λειτουργίας του συμμετοχικού εργαλείου της Επιτροπής. Η δημόσια ακρόαση στο Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο πραγματοποιήθηκε τον Μάιο του 2015. Μετά τη διαδικασία αυτή, η Ευρωπαϊκή Επιτροπή εξέδωσε ανακοίνωση σχετικά με τις δράσεις που προτίθεται να αναλάβει όσον αφορά τον σκοπό της πρωτοβουλίας.

Η Επιτροπή προτίθεται να κάνει τα εξής:

- Διοργάνωση συνεδρίου με τη συμμετοχή της επιστημονικής κοινότητας και των ενδιαφερόμενων μερών σχετικά με τον τρόπο αξιοποίησης των επιστημονικών εξελίξεων για την ανάπτυξη έγκυρων προσεγγίσεων που δεν απαιτούν τη χρήση ζώων

¹¹ <https://stopglyphosate.org/>

- Ανάδειξη της ανάγκης να υπάρξει περαιτέρω πρόοδος στον τομέα της αντικατάστασης, της μείωσης και της σταδιακής απαγόρευσης της χρήσης πειραματόζων μέσω της ανταλλαγής γνώσεων
- Συνέχιση της υποστήριξης για την ανάπτυξη και επικύρωση εναλλακτικών προσεγγίσεων για τη διεξαγωγή φυσιολογικών και τοξικολογικών διαδικασιών
- Διατήρηση του διαλόγου με όλα τα ενδιαφερόμενα μέρη και την επιστημονική κοινότητα για την επίτευξη του στόχου της απαγόρευσης των δοκιμών σε ζώα μέσω δραστηριοτήτων διάδοσης, εκπαίδευσης και κατάρτισης με την προβολή εναλλακτικών πρακτικών χωρίς τη χρήση πειραματόζων¹²

Ανταποκρινόμενη στο αίτημα της πρωτοβουλίας για κατάργηση της Ευρωπαϊκής Οδηγίας για την προστασία των ζώων που χρησιμοποιούνται για επιστημονικούς σκοπούς, η Επιτροπή δηλώνει ότι η παρούσα οδηγία είναι η κατάλληλη νομοθεσία για την επίτευξη των στόχων της πρωτοβουλίας. Η παρούσα οδηγία περιλαμβάνει διατάξεις για την πλήρη αντικατάσταση των ζώων όποτε αυτό είναι εφικτό από επιστημονικής πλευράς.

5. One of Us

Αυτή η πρωτοβουλία ήταν η δεύτερη Πρωτοβουλία Ευρωπαίων Πολιτών που ικανοποιούσε όλες τις προϋποθέσεις του Ευρωπαϊκού κανονισμού για την ΠΕΠ. Υποβλήθηκε στην Επιτροπή από την διαχειριστική επιτροπή της δράσης στις 28 Φεβρουαρίου 2014, έχοντας λάβει 1.896.852 δηλώσεις υποστήριξης εξασφαλίζοντας τον ελάχιστο επιτρεπόμενο αριθμό υπογραφών σε 18 κράτη μέλη. Η πρωτοβουλία «One of Us (Ένας από εμάς)» καλεί την Ευρωπαϊκή Επιτροπή να ενεργήσει σχετικά με την θεσμική προστασία της αξιοπρέπειας, του δικαιώματος στη ζωή και της ακεραιότητας κάθε ανθρώπου από τη στιγμή της σύλληψης στους τομείς αρμοδιότητας της ΕΕ στους οποίους η προστασία αυτή έχει ιδιαίτερη σημασία¹³. Η δημόσια ακρόαση της επιτροπής της πρωτοβουλίας έλαβε χώρα στο

¹² https://ec.europa.eu/commission/presscorner/detail/en/IP_15_5094

¹³ https://europa.eu/citizens-initiative/initiatives/details/2012/000005_en

Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο τον Απρίλιο του 2014 και ένα μήνα αργότερα, η Επιτροπή εξέδωσε ανακοίνωση στην οποία παρουσίασε τις θέσεις της σε σχέση με τα αιτήματα της ΠΕΠ.

Οι διοργανωτές της πρωτοβουλίας δηλώνουν ότι οι στόχοι τους περιλαμβάνουν την αναγνώριση της εγγενούς και αναφαίρετης ανθρώπινης αξιοπρέπειας ως πηγής ανθρωπίνων ελευθεριών και δικαιωμάτων των πολιτών. Ως εκ τούτου, το δικαίωμα αυτό πρέπει να είναι απαραβίαστο και να προστατεύεται από τις δημόσιες αρχές¹⁴. Επιπλέον, ισχυρίζονται ότι το ανθρώπινο έμβρυο έχει δικαιώματα και πρέπει να δίνεται σεβασμός στην αξιοπρέπεια και την ακεραιότητά του. Ο ισχυρισμός αυτός υποστηρίζεται από την απόφαση του Ευρωπαϊκού Δικαστηρίου στην υπόθεση *Brüstle*, η οποία ορίζει το ανθρώπινο έμβρυο ως την αρχή της ανάπτυξης του ανθρώπου. Η πρωτοβουλία καλεί την Ευρωπαϊκή Επιτροπή να λάβει όλα τα απαραίτητα μέτρα για την προστασία της ζωής των ανθρώπινων εμβρύων που βρίσκονται σε κίνδυνο και να βάλει φρένο στους οικονομικούς πόρους που παρέχονται στους τομείς της έρευνας, της αναπτυξιακής βοήθειας και της δημόσιας υγείας, οι οποίοι εμπλέκονται σε δράσεις που καταστρέφουν τα ανθρώπινα έμβρυα. Πιο συγκεκριμένα, σύμφωνα με τους στόχους της πρωτοβουλίας, δεν θα πρέπει να χρηματοδοτούνται ερευνητικές δραστηριότητες που αποσκοπούν στην απόκτηση βλαστοκυττάρων και περιλαμβάνουν τη χρήση ανθρώπινων εμβρυϊκών βλαστοκυττάρων σε περαιτέρω πειράματα.

Αποτέλεσμα ΠΕΠ

Μετά από ενδελεχή εξέταση των αιτημάτων της ΠΕΠ, η Ευρωπαϊκή Επιτροπή αποφάσισε να μην υποβάλει νομοθετική πρόταση, καθώς τα ζητήματα που εξετάστηκαν στην πρωτοβουλία είχαν ήδη συζητηθεί και έχει ήδη εφαρμοστεί σχετική πολιτική απόφαση της ΕΕ. Πιο συγκεκριμένα, η Επιτροπή προέβη σε μια σφαιρική επισκόπηση του θέματος, αναφέροντας ότι η πρωτογενής νομοθεσία της ΕΕ κατοχυρώνει ρητά την ανθρώπινη αξιοπρέπεια, το δικαίωμα στη ζωή και το δικαίωμα στην ακεραιότητα του ατόμου.¹⁵

¹⁴ European Commission. (2014). Communication from the Commission on the European Citizens' Initiative "One of us". EU Publications, Brussels. 1-19.

¹⁵ European Commission. (2014). Communication from the Commission on the European Citizens' Initiative "One of us". EU Publications, Brussels. 1-19.

6. Right2Water

Αυτή η πρωτοβουλία ήταν η πρώτη Πρωτοβουλία Ευρωπαίων Πολιτών που πέρασε με επιτυχία από τη διαδικασία εγγραφής. Υποβλήθηκε στην Επιτροπή στις 20 Δεκεμβρίου 2013 μετά την ολοκλήρωση της συλλογής υπογραφών. Η ΠΕΠ συγκέντρωσε 1.884.790 δηλώσεις υποστήριξης, παίρνοντας τον ελάχιστο επιτρεπόμενο αριθμό υπογραφών σε 13 κράτη μέλη. Οι διοργανωτές της πρωτοβουλίας κάλεσαν την Ευρωπαϊκή Επιτροπή να προτείνει νομοθεσία για την εφαρμογή του ανθρωπίνου δικαιώματος στο νερό και την δημόσια υγεία όπως αναγνωρίζεται από τα Ηνωμένα Έθνη, και την προώθηση της παροχής νερού και αποτελεσματικού συστήματος αποχέτευσης ως βασικών δημόσιων υπηρεσιών για όλους¹⁶. Η επιτροπή της πρωτοβουλίας υπέβαλε τα αιτήματά της ενώπιον του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου κατά τη διάρκεια δημόσιας ακρόασης στις 17 Φεβρουαρίου 2014. Μετά την ακρόαση, η Επιτροπή εξέδωσε ανακοίνωση τον Μάρτιο του 2014 στην οποία εξηγούσε τα βήματα που θα ακολουθούσε ως απάντηση στα αιτήματα της πρωτοβουλίας.

Οι κύριοι στόχοι της πρωτοβουλίας:

- Μη υποβολή περιοριστικών μέτρων στις υπηρεσίες ύδρευσης
- Εγγυημένη πρόσβαση σε νερό και δημόσια υγεία για όλους τους πολίτες των χωρών της ΕΕ
- Αποκλεισμός της ύδρευσης και της διαχείρισης των υδάτινων πόρων από τους κανόνες της εσωτερικής αγοράς
- Η ΕΕ θα εντείνει τις προσπάθειές της για την επίτευξη καθολικής πρόσβασης σε νερό και δημόσια υγεία¹⁷

Υπό το φως των αιτημάτων της Πρωτοβουλίας Ευρωπαίων Πολιτών, η Επιτροπή αποφάσισε να λάβει τα ακόλουθα τα εξής μέτρα και δράσεις:

- Αύξηση των προσπαθειών για την πλήρη εφαρμογή της νομοθεσίας της ΕΕ για τα ύδατα από τα κράτη μέλη
- Έναρξη δημόσιας διαβούλευσης σε όλες τις χώρες της ΕΕ σχετικά με την Οδηγία για το Πόσιμο Νερό, προκειμένου να αξιολογηθεί η ανάγκη βελτίωσης και ο τρόπος επίτευξης του στόχου

¹⁶ https://europa.eu/citizens-initiative/initiatives/details/2012/000003_en

¹⁷ <https://www.right2water.eu/>

- Αύξηση της διαφάνειας για τη διαχείριση και τη διάδοση δεδομένων για τα αστικά λύματα και το πόσιμο νερό
- Διερεύνηση την ιδέας για εφαρμογή συγκριτικής αξιολόγησης της ποιότητας του νερού
- Διατήρηση διαρθρωμένου διαλόγου μεταξύ των ενδιαφερόμενων μερών σχετικά με τη διαφάνεια στον τομέα των υδάτων
- Βελτίωση της διαφάνειας και της λογοδοσίας των παροχών υπηρεσιών ύδρευσης, παρέχοντας στους πολίτες πρόσβαση σε δεδομένα σχετικά με βασικούς οικονομικούς και ποιοτικούς δείκτες
- Προάσπιση του δικαιώματος υπέρ της καθολικής πρόσβασης σε ασφαλές πόσιμο νερό και στη δημόσια υγεία και προώθησή του ως τομέα προτεραιότητας για τους Στόχους Βιώσιμης Ανάπτυξης μετά το 2015¹⁸
- Τόνωση καινοτόμων προσεγγίσεων για την αναπτυξιακή βοήθεια (π.χ. στήριξη εταιρικών σχέσεων μεταξύ φορέων εκμετάλλευσης υδάτων και συμπράξεων δημόσιου και ιδιωτικού τομέα) και προώθηση της ανταλλαγής βέλτιστων πρακτικών μεταξύ των κρατών μελών (π.χ. σχετικά με τα μέσα αλληλεγγύης)
- Πρόσκληση των κρατών μελών να καταχωρήσουν τις ανησυχίες των πολιτών και να διασφαλίσουν ότι όλοι έχουν πρόσβαση σε ασφαλές, καθαρό και εύκολα προσβάσιμο νερό

¹⁸ https://ec.europa.eu/commission/presscorner/detail/en/IP_14_277

ΚΕΦΑΛΑΙΟ III: ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗ ΕΝΗΛΙΚΩΝ ΚΑΙ ΗΛΙΚΙΩΜΕΝΩΝ ΣΥΝΤΟΝΙΣΤΩΝ ΚΑΙ ΕΘΕΛΟΝΤΩΝ

Αρχική αξιολόγηση της συμμετοχικότητας των εθελοντών

Ο όρος «εθελοντής» χρησιμοποιείται ευρέως και αναφέρεται στη δράση των ανθρώπων που είναι πρόθυμοι να κάνουν κάτι, συνήθως για το γενικότερο καλό, χωρίς πληρωμή ή έναντι ενός μόνο μικρού χρηματικού ποσού. Δυστυχώς, δεν υπάρχει ένας ευρωπαϊκός ορισμός του εθελοντή που θα μπορούσε να θεωρηθεί επίσημος. Ωστόσο, η ΕΕ έχει υλοποιήσει πολλά έργα και πολιτικές που αφορούν το έργο των εθελοντών και μάλιστα τα τελευταία χρόνια έχει θεσπίσει ένα ολόκληρο ειδικό πρόγραμμα που ονομάζεται Ευρωπαϊκό Σώμα Αλληλεγγύης. Δεδομένου ότι το πρόγραμμα (ΕΣΑ από εδώ και στο εξής) υπάρχει εδώ και πολλά χρόνια, ως εξελιγμένη μορφή του προγράμματος Ευρωπαϊκής Εθελοντικής Υπηρεσίας που ίσχυε μέχρι το 2018, οι σχεδιαστές και οι διαχειριστές έργων που εργάζονται στον τομέα έχουν αποκτήσει μεγάλη εμπειρία από τη συμμετοχή τους στις δραστηριότητες του προγράμματος. Το ακόλουθο κεφάλαιο είναι μια συλλογή πληροφοριών που συγκεντρώθηκαν χάρη στην εμπειρογνωμοσύνη των εταίρων που δραστηριοποιούνται στον τομέα.

Σύμφωνα με την εμπειρία των διαχειριστών του εθελοντικού σώματος, το μεγαλύτερο εμπόδιο για έναν οργανισμό που θέλει να χρησιμοποιήσει εθελοντές για την εκτέλεση των δραστηριοτήτων του είναι η εκπαίδευση. Οι εθελοντές πρέπει συχνά να εκπαιδεύονται για την δημιουργία δράσεων που είναι συνήθως (πολύ) πέρα από τις γνώσεις τους, καθώς είναι δύσκολο να βρεθούν άτομα με συγκεκριμένες δεξιότητες που δεν αναζητούν εργασία αλλά μια εμπειρία εθελοντισμού. Επιπλέον, υπάρχει το θέμα της διαχείρισης του προσωπικού: ο συντονισμός απαιτεί ειδικούς πόρους και οι οργανισμοί δεν είναι πάντα διαθέσιμοι ή ικανοί να τους χρησιμοποιήσουν για δευτερευούσης σημασίας δραστηριότητες. Το ποσοστό του διαθέσιμου εθελοντικού προσωπικού ποικίλλει ανάλογα με τα καθήκοντα και τους τομείς, αλλά στην τελική το μόνο ζήτημα που απασχολεί μια οργάνωση είναι η ισορροπία μεταξύ κόστους και οφέλους.

Σε γενικές γραμμές, μπορούμε να κατηγοριοποιήσουμε τις οργανώσεις σε δύο μεγάλες ομάδες: οργανώσεις που βασίζονται σε εθελοντές για βασικές δραστηριότητες (δηλαδή, με συνηθισμένο και δομημένο τρόπο) και οργανώσεις που βασίζονται σε εθελοντές περιστασιακά και μόνο για συγκεκριμένα έργα ή / και καθήκοντα. Μέσα σε κάθε ομάδα, μπορούμε να ξεχωρίσουμε διαφορετικές περιπτώσεις ανάλογα με το μέγεθος του οργανισμού και την πολυπλοκότητα των εργασιών που σχετίζονται με εθελοντές. Δείτε τους παρακάτω πίνακες.

Βασικές δραστηριότητες

	Μεγάλοι οργανισμοί ¹⁹	Μεσαίας εμβέλειας οργανισμοί	Μικρότεροι οργανισμοί
Βασική εκπαίδευση	10	9	8
Μερική εκπαίδευση	9	8	7
Μακροχρόνια εκπαίδευση	8	7	6

Συμπληρωματικές δραστηριότητες

	Μεγάλοι οργανισμοί	Μεσαίας εμβέλειας οργανισμοί	Μικρότεροι οργανισμοί
Βασική εκπαίδευση	10	8	6
Μερική εκπαίδευση	8	6	4
Μακροχρόνια εκπαίδευση	6	4	2

Οι τιμές στα κουτιά είναι μια εκτίμηση του πόσο αξίζει μια επένδυση από άποψη χρόνου και πόρων.

Οι τιμές κάτω από 6 αντιστοιχούν σε περιπτώσεις όπου μια τέτοια επένδυση θα πρέπει να εξετάζεται

¹⁹ Ανατρέξτε στον ορισμό που χρησιμοποιεί η ΕΕ για το μέγεθος ενός οργανισμού σε σχέση με την αξιολόγηση του τρόπου ταξινόμησης ενός οργανισμού: <https://www.erasmus-entrepreneurs.eu/page.php?cid=6&pid=019&faqcat=14&faqid=101>

με μεγάλη προσοχή και μεμονωμένα για να εκτιμηθεί εάν είναι πραγματικά αναγκαία η επιχορήγησή της. Οι τιμές από 6 και πάνω μπορούν να θεωρηθούν αποδεκτές.

Ανάπτυξη και Σχεδιασμός Ρόλων

Σύμφωνα με τις κατευθυντήριες γραμμές που παρέχει η ΕΕ, θα πρέπει να δοθεί μεγάλη προσοχή ούτως ώστε μια εθελοντική θέση να μην μετατραπεί σε θέση εργασίας. Ο κίνδυνος που ελλοχεύει είναι να βασιστούμε σε εθελοντές για την κάλυψη δραστηριοτήτων που θα πρέπει να εκτελούνται υπό κανονικές συνθήκες από το προσωπικό των οργανισμών. Σε μια τέτοια περίπτωση, δημιουργείται μια κατάσταση εκμετάλλευσης. Αυτός είναι ο λόγος για τον οποίο είναι απαραίτητο να καθοριστούν οι ρόλοι με πολύ σαφή και προσεκτικό τρόπο, ώστε να είναι κατανοητοί από το μόνιμο προσωπικό εντός του κάθε οργανισμού. Για να γίνει αυτό, οι οργανισμοί πρέπει να εφαρμόσουν ορισμένους κανόνες για να αποφύγουν λάθη που θα μπορούσαν να βλάψουν τη φήμη του οργανισμού ή ακόμη και να δημιουργήσουν νομικά ζητήματα.

Οι εταίροι θα πρέπει πάντα να γνωρίζουν πολύ καλά τη διαφορά μεταξύ εθελοντισμού και εργασίας, και ιδίως του αρνητικού αντίκτυπου που μπορεί να έχει ο συνδυασμός των δύο τομέων. Ενάντια σε κάθε πειρασμό για συνδυασμό των δύο, υπάρχει ένα μικρό σύνολο ενδείξεων που θα μπορούσαν να ληφθούν υπόψη για την αποφυγή προβλημάτων:

1. Θα πρέπει να επιδιώκεται η λήψη συμβουλών από εξωτερικούς συνεργάτες όπου είναι δυνατόν. Αυτό δεν αφορά μόνο παρόμοιου τύπου οργανισμούς και δρώντες που εργάζονται σε παρόμοιους τομείς, αλλά και πιο θεσμικούς παράγοντες που θα πρέπει να έχουν το βλέμμα στραμμένο στο νομικό πλαίσιο κάνοντας μια επισκόπηση του συνόλου του εργασιακού χώρου.
2. Η εμπιστοσύνη σε άλλους, πιο έμπειρους εταίρους είναι επίσης ένας καλός τρόπος αντιμετώπισης ενός προβλήματος. Για παράδειγμα, η παραχώρηση του ρόλου διαχειριστή ενός προγράμματος σε εταίρους που έχουν καλύτερη κατανόηση του θέματος.
3. Η εκ των προτέρων αξιολόγηση όλων των τομέων όπου είναι πιο πιθανό να υπάρξει αλληλεπικάλυψη μεταξύ εργασίας και εθελοντισμού. Για παράδειγμα, κάθε φορά που οι εθελοντές καλούνται να αναλάβουν (εν μέρει και προσωρινά) τους επίσημους ρόλους των οργανώσεων, πρέπει να δίνεται μεγάλη προσοχή ώστε να αποφεύγεται

οποιαδήποτε ενέργεια που θα μπορούσε να βλάψει το έργο του προσωπικού ή να γίνεται οποιαδήποτε μορφής εκμετάλλευση προς τους εθελοντές.

Πέρα από αυτό το ζήτημα, σε ορισμένες περιπτώσεις ο ρόλος των εθελοντών είναι πολύ κοντά με κάποιο είδος συγκεκαλυμμένου προγράμματος κατάρτισης. Αν και είναι φυσιολογικό οι εθελοντές να αναπτύσσουν ορισμένες ικανότητες και δεξιότητες κατά τη διάρκεια της εμπειρίας τους, δεν θα πρέπει να αναπαράγουν την κατάρτιση ή οποιαδήποτε άλλη μορφή επίσημης ή ανεπίσημης εκπαίδευσης. Μόλις αφαιρεθεί από μια δραστηριότητα οποιοδήποτε στοιχείο που θα μπορούσε να μοιάζει με εργασία ή εκπαίδευση, τότε αυτό που απομένει θα πρέπει θεωρητικά να είναι επιλέξιμο μόνο για εθελοντές.

Εργοδότηση

Στο πρόγραμμα του Ευρωπαϊκού Σώματος Αλληλεγγύης, η επιλογή των εθελοντών μπορεί να γίνει μέσω της πύλης του Ευρωπαϊκού Σώματος Αλληλεγγύης (ΕΣΑ), ²⁰ενός οργάνου που έχει σχεδιαστεί για να διευκολύνει τους επιλέξιμους οργανισμούς να αναζητήσουν και να προσλάβουν συμμετέχοντες μέσω του Σώματος Αλληλεγγύης για τις τοποθετήσεις τους. Το όργανο είναι διαθέσιμο σε όλους τους συμμετέχοντες και σε άλλα προγράμματα της ΕΕ που σχετίζονται με τον εθελοντισμό, εκτός του ΕΣΑ, όπως το «Εθελοντές Βοήθειας της ΕΕ» και το παλαιότερο πρόγραμμα «Ευρωπαϊκή Εθελοντική Υπηρεσία». Οι εγγεγραμμένοι υποψήφιοι στο ΕΣΑ έχουν ήδη ελεγχθεί και δημοσιεύουν το προφίλ τους **πριν** από οποιαδήποτε διαδικασία επιλογής. Ως εκ τούτου, μειώνεται οποιαδήποτε προκατάληψη καθώς το ΕΣΑ είναι ένα αξιόπιστο μέσο επιλογής και η χρήση του συνιστάται σε όποιον φιλοδοξεί να βασιστεί στον εθελοντισμό για την εκτέλεση δραστηριοτήτων.

Υπάρχουν τρεις τρόποι επιλογής των υποψηφίων:

- Έρευνα εθελοντών στη βάση δεδομένων.
- Διαχωρισμός συγκεκριμένων εθελοντών που επιλέγονται μέσω του Αριθμού Αναφοράς Συμμετεχόντων (Participant Reference Number)
- Λήψη υποψηφιοτήτων από εθελοντές που ενδιαφέρονται για το έργο

²⁰ <https://europa.eu/youth/solidarity>

Το σύστημα ΕΣΑ επιτρέπει την επιλογή μέσω διαφορετικών παραμέτρων, κυρίως με βάση τις δραστηριότητες ενός προγράμματος. Μέσω της επιλογής συγκεκριμένων ερευνητικών κριτηρίων, είναι δυνατόν να εντοπιστούν εθελοντές που έχουν ως κίνητρο το ενδιαφέρον τους για τις δραστηριότητες ενός προγράμματος.

Παρόλο που ένας οργανισμός δεν έχει κανένα συμφέρον να βασιστεί στο σύστημα του ΕΣΑ ή να αναπτύξει την πρωτοβουλία του στο πλαίσιο ενός από τα προγράμματα της ΕΕ, η αρχή που περιλαμβάνεται στη μεθοδολογία του ΕΣΑ μπορεί να εφαρμοστεί. Το ενδιαφέρον και τα κίνητρα αποτελούν θεμελιώδη στοιχεία για την επιλογή όλων των εθελοντών και είναι σημαντικό να επιλεγούν υποψήφιοι με ισχυρό κίνητρο για την ανάπτυξη γνώσης σχετικά με τον κόσμο του εθελοντισμού. Η τυχαία επιλογή ατόμων στη θέση του εθελοντή θα μπορούσε ενδεχομένως να αποδειχθεί επιβλαβής για την πρωτοβουλία ή και τον ίδιο τον οργανισμό.

Τα τοπικά, περιφερειακά ή εθνικά θεσμικά κανάλια είναι προτιμότερο να χρησιμοποιούνται όταν ένας οργανισμός δεν γνωρίζει αν ένας άλλος δρώντας προσφέρει το ανθρώπινο του δυναμικό για εθελοντισμό. Ωστόσο, η δικτύωση είναι αρκετά κοινή πρακτική στον τομέα, οπότε συνιστάται έντονα σε οργανισμούς να μπαίνουν σε ένα από αυτά τα δίκτυα προκειμένου να καθιερώσουν αξιόπιστες επαφές με συνεργάτες που θα μπορούσαν να παρέχουν εθελοντές στον εκάστοτε οργανισμό όποτε είναι απαραίτητο. Δεδομένου ότι ο εθελοντισμός δεν είναι δουλειά, οι ανοικτές προσκλήσεις για προσωπικό θα πρέπει να αποφεύγονται όσο το δυνατόν περισσότερο, καθώς υπάρχει κίνδυνος να αυξηθεί ο αριθμός των αιτούντων που ψάχνουν μια απασχόληση από περιέργεια ή επειδή δεν έχουν άλλες υποχρεώσεις. Σε μια τέτοια περίπτωση, οι οργανισμοί καταλήγουν να κάνουν ανούσιες συνεντεύξεις σπαταλώντας πολύτιμο χρόνο.

Συνέντευξη

Την περίοδο της πανδημίας του COVID, και με τους υποψηφίους που ενδεχομένως προέρχονται από όλη την Ευρώπη δεν είναι πλέον τόσο συνηθισμένο να διεξάγονται δια ζώσης συνεντεύξεις. Οι ακόλουθες συμβουλές περιλαμβάνουν μια διαδικασία για τη διεξαγωγή δομημένων συνεντεύξεων σε μορφή βίντεο ή με τη χρήση οποιουδήποτε άλλου διαδικτυακού εργαλείου.

1. Προσκαλέστε υποψηφίους μέσω του επιλεγμένου μέσου: μια πλατφόρμα, εάν υπάρχει, ή οποιαδήποτε άλλη συσκευή για εξ' αποστάσεως επαφή, όπως τηλέφωνο ή email

2. Προγραμματίστε τη συνέντευξη για μια ημέρα κατά την οποία είστε βέβαιοι ότι έχετε αρκετό χρόνο για όλους τους υποψηφίους. Οι συνεντεύξεις δεν έχουν συγκεκριμένο χρόνο διάρκειας και είναι αρκετά απογοητευτικό να βλέπετε τις άλλες σας συναντήσεις να αναβάλλονται για αργότερα.
3. Χρησιμοποιήστε ένα εργαλείο το οποίο ξέρετε να χειρίζεστε καλά. Ορισμένα εργαλεία δεν λειτουργούν σωστά, κάποια άλλα είναι σχεδόν άγνωστα και δεν υπάρχει καμία βεβαιότητα ότι οι συνεντευξιαζόμενοι είναι σε θέση να συμμετάσχουν σε μια κλήση.
4. Ξεκινήστε με μερικές βασικές σύντομες ερωτήσεις. Ακολουθώντας κάντε ερωτήσεις σχετικά με την τρέχουσα επικαιρότητα, για να εστιάσετε στη συνέχεια στην προσωπική εμπειρία και τις συμβουλές του εθελοντή.
5. Ακολουθεί μια σύντομη λίστα ερωτήσεων που ενδεχομένως να είναι χρήσιμες για να γνωρίσετε τους υποψηφίους λίγο καλύτερα:
 - Μπορείτε να ξεκινήσετε αναφέροντας το όνομά σας, το επάγγελμα και τη χώρα καταγωγής σας;
 - Τι σπουδάσατε;
 - Ποιες ήταν οι προσδοκίες σας για την εκπαίδευσή σας;
 - Ποια ικανότητα είναι απαραίτητη αν θέλετε να πετύχετε;
 - Ποια είναι τα καλύτερα χαρακτηριστικά σας;
 - Πώς σας έρχονται καινούριες ιδέες;
 - Πώς διατηρείτε την περιέργεια για μάθηση;
 - Πόσο χρόνο περνάτε μόνος σας σε μια φυσιολογική μέρα;
 - Με ποιον τρόπο είναι πιο παραγωγικό το έργο σας (μοναξιά vs. αντιπαράθεση);
 - Πόσο δραστήριος είστε;
 - Είστε ενεργά δικτυωμένος/η; Πώς;
 - Συνήθως εργάζεστε έχοντας κατά νου κάποιους στόχους;

- Είσαι ποτέ ανασφαλής; Πώς το αντιμετωπίζετε αυτό;
- Τι σας δίνει αυτοπεποίθηση στη δουλειά σας και τι κάνετε γι' αυτό;
- Πόσο σημαντικές είναι οι προθεσμίες;
- Θέτετε προθεσμίες στον εαυτό σας; Αν ναι, πώς μπορείτε να βεβαιωθείτε ότι θα τις τηρήσετε;
- Πώς διαχειρίζεστε τον προσωπικό σας χρόνο;
- Πόσο σκληρά δουλεύετε;
- Νιώθετε ότι είστε εγωκεντρικός/η;
- Τι ή ποιος/α σας δίνει κίνητρο να συνεχίζετε;
- Τι σας κάνει να προχωράτε μπροστά; Ποια είναι η κινητήρια σας δύναμη;
- Έχετε αποστολή / σαφή στόχο;
- Εργάζεστε σε μακροπρόθεσμα έργα; Είναι σημαντικά;
- Πώς καταλαβαίνετε πότε έχει τελειώσει ένα έργο;
- Τι είναι η ποιότητα για εσάς;
- Πότε και πώς συνεργάζεστε με άλλους;
- (Γιατί) μπορεί μια ομάδα να είναι χρήσιμη;

6. Δεδομένου ότι τα παραπάνω ερωτήματα είναι γενικά χρήσιμα για τη σκιαγράφηση του προφίλ των υποψηφίων, η στάση απέναντι σε συγκεκριμένα καθήκοντα πρέπει να μετρηθεί με βάση τις προσδοκίες του εργοδότη. Οι οργανισμοί θα πρέπει να είναι σε θέση να καθορίζουν εκ των προτέρων τις προσδοκίες που έχουν. Για παράδειγμα, ποια συγκεκριμένη δεξιότητα θα απαιτείται για την εκτέλεση μιας συγκεκριμένης εργασίας; Ποιος τρόπος σκέψης απαιτείται για να αντιμετωπίσεις το άγχος του τομέα εργασίας ή των περιστάσεων; Υπάρχουν μη ευδιάκριτοι κίνδυνοι τους οποίους ο εθελοντής δεν θα ήταν πρόθυμος να αντιμετωπίσει; Και ούτω καθεξής.

7. Αξιολογήστε τη διαθεσιμότητα για εργασία όσον αφορά το χρονικό πλαίσιο και την ημερομηνία έναρξης με σαφή και ειλικρινή τρόπο. Καλύτερα να το μάθετε από την αρχή παρά να πρέπει να αλλάζετε την ώρα της συνέντευξης.
8. Στις περιπτώσεις όπου οι εθελοντές θα πρέπει να εργάζονται ομαδικά, είναι πολύ σημαντικό να αξιολογείται το πολιτιστικό υπόβαθρό τους. Πράγματα που προφανώς είναι ασήμαντα για κάποιον, όπως το φαγητό, θα μπορούσαν να δημιουργήσουν προβλήματα σε κατοπινό στάδιο σε κάποιον που είναι υπεύθυνος των εθελοντών γιατί ορισμένοι εθελοντές δεν θα ταίριαζαν ακριβώς στο πολιτιστικό υπόβαθρο της χώρας στην οποία προσφέρουν τις υπηρεσίες τους. Οι ερωτήσεις σχετικά με τις συνήθειες και τα έθιμα ενός εθελοντή θα πρέπει να γίνονται με όσο το δυνατόν μεγαλύτερη διακριτικότητα για να μην παραβιάζεται η ιδιωτική του ζωή. Θα πρέπει επίσης να γίνονται και άλλες ερωτήσεις που ενδεχομένως να φέρουν στο φως πιθανά ζητήματα.
9. Στο τέλος της συνέντευξης, μην ξεχάσετε να καθορίσετε τα επόμενα βήματα. Οι εθελοντές δεν πρέπει να έχουν την εντύπωση ότι θα λάβουν μια αόριστη απάντηση σε κάποια στιγμή στο μέλλον. Καθορίστε μια προθεσμία για να δώσετε μια σαφή απάντηση και τηρήστε την.

Προσανατολισμός και Εκπαίδευση

Όσον αφορά τις δραστηριότητες προσανατολισμού, είναι σημαντικό οι εθελοντές που συμμετέχουν σε ένα γενικό σχηματισμό, να λάβουν ενημέρωση σχετικά με:

- τις δραστηριότητες,
- τις ευθύνες των συμμετεχόντων,
- τις αξίες και τη διαπολιτισμική ευαισθητοποίηση,
- τον θεματικό σχηματισμό,
- και τα ζητήματα υγείας και ασφάλειας.

Επιπλέον, πριν από την έναρξη των δραστηριοτήτων, ο οργανισμός θα πρέπει να συμπληρώσει μια φόρμα – για κάθε συμμετέχοντα εθελοντή – στην οποία θα συμπεριλάβει τα προσωπικά του δεδομένα όπως: το ιστορικό, την επαγγελματική σταδιοδρομία, τις πιθανές μαθησιακές δυσκολίες, τις πολιτιστικές ή ιατρικές ανάγκες και τις προσδοκίες σχηματισμού. Οι πληροφορίες αυτές θα είναι

απαραίτητες για την προετοιμασία ενός ενημερωτικού εγχειριδίου το οποίο θα πρέπει να διανέμεται σε κάθε εθελοντή τουλάχιστον ένα μήνα πριν από την έναρξη μιας δράσης.

Στην αρχή των δραστηριοτήτων ενός προγράμματος, είναι σημαντικό να εκπαιδεύσετε τους εθελοντές με μια γενική ενημέρωση που αφορά συγκεκριμένα το πρόγραμμα στο οποίο συμμετέχουν.

Στο τέλος των δραστηριοτήτων, ο οργανισμός θα πρέπει να επαληθεύει τις αποκτηθείσες γνώσεις των εθελοντών δίνοντάς τους, για παράδειγμα, ένα ερωτηματολόγιο αξιολόγησης.

Ένα σχετικό εργαλείο για την αναγνώριση της πιστοποίησης της εθελοντικής εμπειρίας, θα μπορούσε να είναι το Youth Pass²¹, ένα μέσο που αναπτύχθηκε για τα έργα που υλοποιούνται στο πλαίσιο των Ευρωπαϊκών Προγραμμάτων Νεολαίας – όπως το Ευρωπαϊκό Σώμα Αλληλεγγύης (ΕΣΑ). Μέσω του πιστοποιητικού Youth Pass, η συμμετοχή σε τέτοια προγράμματα μπορεί να αναγνωριστεί ως εκπαιδευτική εμπειρία και μάλιστα στο πλαίσιο της μη τυπικής και άτυπης μάθησης.

Εποπτεία

Ένας από τους πιο αποτελεσματικούς τρόπους για την εποπτεία και στήριξη των εθελοντών είναι ο καθορισμός ενός βασικού προσώπου: του μέντορα.

Ο μέντορας θα πρέπει να είναι ένα άτομο στο οποίο οι εθελοντές να μπορούν να μιλήσουν για κάθε ανάγκη που προκύπτει και ένας διαμεσολαβητής μεταξύ των εθελοντών και του οργανισμού.

Ο οργανισμός θα πρέπει να προγραμματίζει εβδομαδιαίες συναντήσεις μεταξύ του μέντορα και κάθε εθελοντή, για την παρακολούθηση της προόδου των δραστηριοτήτων. Κατά τη διάρκεια αυτών των συναντήσεων ο μέντορας θα πρέπει να γίνεται ένα σημείο αναφοράς για τους εθελοντές οι οποίοι θα μπορούν να επικοινωνούν μαζί του σε περιπτώσεις έκτακτης ανάγκης και θα λαμβάνουν υποστήριξη και συμβουλές.

Συνοψίζοντας, ο μέντορας θα είναι υπεύθυνος για την παρακολούθηση των εθελοντών από κάθε άποψη, και επιπλέον θα έχει το ρόλο να απλοποιεί το συντονισμό μεταξύ των εθελοντών και του οργανισμού που είναι υπεύθυνος για το εκάστοτε πρόγραμμα στο οποίο συμμετέχουν οι εθελοντές.

²¹ <https://www.youthpass.eu/en/>

Αναγνώριση

Η αναγνώριση των δεξιοτήτων που αποκτήθηκαν μέσω δραστηριοτήτων εθελοντισμού είναι πολύ σημαντική για την ανάδειξη του ρόλου του εθελοντισμού στην ΕΕ, σε ένα χώρο όπου ο εθελοντισμός παίζει κυρίαρχο ρόλο ειδικότερα στον τομέα των μη κερδοσκοπικών οργανώσεων.

Με αυτή την έννοια, μια ενδιαφέρουσα πρωτοβουλία που αξίζει να επισημάνουμε είναι το Ευρωπαϊκό Διαβατήριο Δεξιοτήτων (European Skill Passport)²², το οποίο δημιουργήθηκε μετά από ψήφισμα του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου. Το Ευρωπαϊκό Διαβατήριο Δεξιοτήτων αποσκοπεί στην επικύρωση της εθελοντικής εμπειρίας μέσω της επίσημης αναγνώρισης των δεξιοτήτων που αποκτώνται κατά την εθελοντική εργασία, οι οποίες προσδίδουν προστιθέμενη αξία σε ένα βιογραφικό. Ο απώτερος σκοπός είναι να καταστούν οι νέοι πιο προσοντούχοι και επαγγελματικά ικανοί χάρη στις δεξιότητες, τις γνώσεις και τις ικανότητες που αποκτώνται μέσω του εθελοντισμού.

Μια άλλη ενδιαφέρουσα πρωτοβουλία είναι η δημιουργία του έργου MOVE²³, το οποίο επικεντρώνεται στην πολυπολιτισμική αναγνώριση δεξιοτήτων και ικανοτήτων που αποκτήθηκαν μέσω του εθελοντισμού. Σκοπός του έργου είναι η διατήρηση της επαφής μεταξύ εθελοντικών οργανώσεων, του επιχειρηματικού τομέα, των κυβερνητικών φορέων, των ενδιαφερόμενων μερών και των εμπειρογνομόνων, προκειμένου:

- να βρουν έναν τρόπο να εντοπίζουν, να αξιολογούν και να επικυρώνουν τα μαθησιακά αποτελέσματα μέσω του εθελοντισμού και,
- να ενισχύουν τις δεξιότητες, τις ικανότητες και τη γνώση που αποκτώνται μέσω του εθελοντισμού.

Η αναγνώριση των ικανοτήτων που αποκτώνται μέσω δραστηριοτήτων εθελοντισμού είναι ζωτικής σημασίας για την αύξηση του ενδιαφέροντος που δείχνουν οι νέοι για τέτοιου είδους εμπειρίες.

²² <https://www.europarl.europa.eu/news/en/press-room/20120612IPR46648/volunteering-validating-skills-for-use-in-job-hunting>

²³ <https://eaea.org/our-work/projects3/move-mutual-recognition-of-skills-and-competences-learned-through-volunteering-towards-a-european-debate/>

Μια αξιοσημείωτη πρωτοβουλία, που πραγματοποιήθηκε από το Κέντρο Ευρωπαϊκού Εθελοντισμού (Centre for European Volunteering²⁴) είναι η δημιουργία ενός ευρωπαϊκού διαγωνισμού με στόχο την προώθηση του εθελοντισμού σε τοπικό επίπεδο. Μια τέτοια πρωτοβουλία είναι σημαντική και έχει αντίκτυπο στην προώθηση των δραστηριοτήτων εθελοντισμού, ιδίως σε μικρούς δήμους οι οποίοι δεν δείχνουν συχνά ενδιαφέρον για ευρωπαϊκές δραστηριότητες.

²⁴ <https://www.europeanvolunteercentre.org/ev-capital>

ADULATION

Adult Education for Social Change

Το σχέδιο αυτό χρηματοδοτήθηκε με την υποστήριξη της Ευρωπαϊκής Επιτροπής.

(Αριθμός Συμφωνίας: 2020-1-CY01-KA204-065947)

Η παρούσα δημοσίευση (ανακοίνωση) δεσμεύει μόνο τον συντάκτη της και η Επιτροπή δεν ευθύνεται για τυχόν χρήση των πληροφοριών που περιέχονται σε αυτήν.